

Verslag bijeenkomst 'Leren anders organiseren'

Het Nederlandse onderwijs staat komende jaren voor de uitdaging om onderwijs meer op maat in te richten, dus op basis van specifieke wensen en behoeften van de individuele leerling. In feite onderschrijft iedereen die betrokken is bij het onderwijs die noodzaak, maar hoe dat te organiseren is tegelijkertijd het grote struikelblok. Het is of te duur, te onbeheersbaar of het ontbreekt aan vaardigheden bij onderwijzend personeel of het management.

CINOP berust niet in die teneur. We komen op veel vmbo-scholen die laten zien dat onderwijs wel degelijk op maat organiseerbaar, betaalbaar en uitvoerbaar is. Ook zonder heel ingrijpende vernieuwingsoperaties. Dat is wat CINOP bedoelt met 'Leren anders organiseren'. CINOP wil al die initiatieven bundelen en toegankelijk maken voor het voortgezet onderwijs in Nederland en het vmbo in het bijzonder. De bijeenkomst van 20 januari in het Leerhotel in Amersfoort vormde de eerste stap daarin.

Op deze middag kwam een zevental scholen bijeen om ervaringen te delen en inspiratie op te doen rond het thema 'Leren anders organiseren'. De scholen hebben een heel verschillende startsituatie: scholen die al grote stappen hebben gemaakt in de richting van leren op maat en scholen die aan het begin van het proces staan. 'Leren op maat' betekent dan ook voor iedere school iets anders. De ene school kampt met teruglopende leerlingenaantallen en wil toch een breed onderwijsaanbod aanbieden. De andere school maakt zich zorgen over het borgen van innovaties gericht op het realiseren van meer maatwerk. Weer een andere school constateert motivatieproblemen bij leerlingen en zoekt naar mogelijkheden om het onderwijs meer gevarieerd te maken.

De gemeenschappelijke noemer voor de scholen was het vinden van organisatorische oplossingen om maatwerk te realiseren. 'Good practices' die aan de orde kwamen op de middag lagen in het verlengde van dit thema, zoals het werken in teams en met een dagdeelrooster. En van daaruit ging het al snel over slim personeelsbeleid (functiedifferentiatie en rolverdeling), de kwaliteit van het management (visie, lef en een rechte rug!) en de 'ins en outs' van leerpleinen.

Waar de deelnemers het over eens waren was dat 'Leren anders organiseren' altijd een samenhangende innovatiestrategie verlangt. Didactische en programmatische flexibilisering heeft altijd consequenties voor het personeelsbeleid en de onderwijslogistiek. Een interessante kip-en-ei kwestie is: waar moeten de deurtjes en muurtjes als eerste gesloopt worden: in de school of in de hoofden van docenten en leidinggevenden? Niet over het uitgangspunt, wel over de volgorde verschilden de opvattingen.

Lang niet alle invalshoeken konden op deze bijeenkomst aan de orde komen. Geen tijd was er voor thema's als talentonderwijs, het werken met slimme ict-systemen om onderwijs op maat te realiseren of eigen tempo onderwijs, om maar een paar voorbeelden te noemen. Het thema bleek te veelzijdig om goed tot zijn recht te komen in één middag.

CINOP volgt de 'state of art' van nabij als het gaat om het realiseren van onderwijs op maat in Nederland. We komen graag in contact met scholen die good practices hebben en die willen delen met anderen. En we willen graag komen vertellen over de mogelijkheden die er zijn om het onderwijs slimmer en meer op maat te organiseren op uw school. Want – ook daar waren alle deelnemers aan de bijeenkomst in Amersfoort het over eens – je kunt je laten inspireren door voorbeelden van andere scholen, maar kopiëren nooit. Scholen moeten altijd hun vorm kiezen passend bij de cultuur en de startsituatie van de school. Adaptiviteit geldt per slot ook voor het principe van 'Leren anders organiseren'.

Meer informatie?

Geïnteresseerd in een nadere kennismaking met het thema? Wilt u een oriënterend gesprek over wat de mogelijkheden zijn bij u op school? Neem dan contact met ons op.

Mail naar ymbo@cinop.nl of bel naar Annelies van Rooy, 073-6800613.

